

[Krogh.]

endelig for det fjerde anden hjælp til opnåelse af beskæftigelse. Yderligere gives der mulighed for opnåelse af hjælp til underhold under uddannelsen og under særlige omstændigheder for hjælp til husleje og prioritetsrenter.

Vi frygter, at de muligheder, der her åbnes, vil medvirke til at afsvække tilskyndelsen til at opretholde de muligheder for forsikringsmæssig hjælp, som folkeforsikringsloven rummer, og vi tager i den nuværende økonomiske situation forbehold overfor den udbygning af velfærdsstaten, som forslaget tilstræber.

Vi vil gerne udtale både vor sympati med og vor forståelse for de erhvervshemmede, lovforslaget taler om, og mit parti erklærer sig villigt til at se nærmere på de muligheder, der kan åbnes for disse mennesker, som er ramt af ulykken, samtidig med at vi erklærer os villige til at se nærmere på lovforslagene i et udvalg, hvor vi kan søge nærmere oplysning om, hvor meget gennemførelsen af lovforslagene vil koste, og hvor vi også må se nærmere på, om ikke de væsentligste af de tilsigtede goder vil kunne opnås ad andre veje, f. eks. gennem en udbygning af de bestående kommunale socialudvalgs arbejdsområde.

Gertie Wandel: De to foreliggende lovforslag er en følge af den glædelige omstilling i synet på de erhvervshemmedes problemer; og de er samtidig udtryk for, at det er ikke penge, de erhvervshemmede vil have, de vil genanbringes, de vil anbringes i det normale erhvervsliv. Nu siger jeg nok, at det er ikke penge, de vil have; men jeg vil i denne forbindelse gerne indskyde en bemærkning.

Det er ganske vist et skridt bort fra den understøttelsesmentalitet, som har været herskende overfor invaliderenten, men for at denne genanbringelse skal få virkelig værdi, må vi tage spørgsmålet om selve invaliderenten med i betragtning. Det må lægges fast, hvor længe man kan få invaliderente, og invaliderenten må lægges fast ved en aftrapning. Der er i øjeblikket en usikkerhed hos de invaliderede og erhvervshemmede med hensyn til, hvor hurtigt de mister renten, og det må i hvert tilfælde være klart,

at de skal kunne indtjene en normal dagløn, før de helt mister renten.

Vi kalder denne genanbringelse i erhvervslivet revalidering og rehabilitation, udtryk, vi har fået udefra, og den nye indstilling har vi også for en stor del fået udefra. Vi har fået den fra de krigsførende lande med deres store problemer, de tusinder og atter tusinder af krigsinvalidere. Vore problemer er ganske vist af en helt anden størrelsesorden, og det må der jo også tages hensyn til, når vi med den nye indstilling, vi har fået, tager nye skridt for at hjælpe. Men vi sammenfatter her i landet ikke så få under begrebet „erhvervshemmede“. Vi har først de egentlig invaliderede, så de sygehuspatienter, som har vanskeligt ved at finde ind i erhvervslivet igen, og endelig de langtidsarbejdsløse og de, som af forskellige socialt betonede årsager ikke kan komme tilbage til erhvervslivet. I England har man delt disse mennesker i egentlig invaliderede og de andre erhvervshemmede. Det kan vi ikke gøre her i landet, hertil er gruppen ikke stor nok, derfor er det rimeligere at slå dem sammen.

I den indberetning, der i 1951 blev afgivet til socialministeriet, tales om ca. 3 000 syge og invaliderede årlig; man nævner 500 nye invaliderentemodtagere, og man nævner ca. 2 500 sygehuspatienter, der har vanskeligt ved at finde ind i erhvervslivet. Men i betragtning af, at vi har 1 300 kommuner i Danmark, er 3 000 syge og invaliderede mennesker ikke mange pr. kommune, så det er klart, at man må slå disse mennesker sammen med de langtidsarbejdsløse og med de af socialt betonede årsager erhvervshemmede.

Til de grupper, jeg nu har nævnt, er her i landet kommet en gruppe, som har aktiveret problemerne meget for os: ofrene for den forfærdelige polioepidemi. Danmark blev faktisk ramt forholdsmæssigt hårdere end noget andet land i verden, og det er da også denne polioepidemi, der har bibragt os så meget af det nye initiativ og bevirket, at en ny kreds af mennesker har taget fat. Det er det, der har gjort, at der er så meget at samordne, og det er også i nogen grad det, der gør, at lovforslaget har set dagens lys.

I den udmærkede og intelligente indstil-